

عضو شورای فرهنگی و اجتماعی خانواده و زنان شورای عالی انقلاب فرهنگی:

نقش حمایت‌گری آستان قدس رضوی در حوزه ازدواج و فرزندآوری شایسته‌ق‌دردانی است

عضو شورای فرهنگی و اجتماعی خانواده و زنان شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: نقش حمایت‌گری آستان قدس رضوی در حوزه ازدواج، جمعیت و فرزندآوری، شایسته‌ق‌دردانی است، کبری خرعلی، از فعالان حوزه جمعیت کشور در حاشیه رویداد دوروزه «نشست ملی کنشگران جمعیت و فرزندآوری» در مشهد مقدس در گفت‌وگو با آستان‌نیوز اظهار کرد: در حوزه جمع آوری نیروهای مردمی، حلقه‌های ارتباطی میان مردم و تشکیلات، کار باید به‌گونه‌ای شکل بگیرد که منجر به تغییرات مؤثر در حوزه جمعیت شود.

وی افزود: این تغییرات نتیجه زحمات نیروهای مردمی، سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکل‌ها خواهد بود که با بهره‌گیری از برنامه‌ها و آموزش‌هایی که در این رویداد ارائه می‌شود، می‌توانند تأثیرگذاری بیشتری داشته باشند.

خرعلی بیان کرد: همان‌طور که در سال‌های گذشته با تلاش‌های شهید رئیسی و دولت ایشان در سال ۱۴۰۰، قانون مربوط به جوانی جمعیت تصویب شد، در سال ۱۴۰۲ شاهد رشد و موفقیت در این حوزه مانند افزایش نرخ باروری و کاهش نرخ سقط‌جنین بودیم.

وی با اشاره به نقش آستان قدس رضوی در حمایت از برنامه‌های حوزه جمعیت، فرزندآوری و ازدواج ابراز کرد: امیدواریم با همکاری و همت نیروهای مردمی و آستان قدس رضوی که در این حوزه فعالیت مؤثری دارد بتوانیم تغییراتی اساسی در این حوزه در سطح جامعه مشاهده کنیم.

با موضوع عقل‌ورزی و حیانی از منظر امام رضا(ع)

هشتمین پیش‌نشست «ششمین کنگره جهانی حضرت رضا (ع)» در قم برگزار می‌شود

هشتمین پیش‌نشست «ششمین کنگره جهانی حضرت رضا(ع)» با موضوع «بازرسانشی ویژگی‌های عقل‌ورزی و حیانی از منظر امام رضا(ع)» در قم برگزار می‌شود.

به گزارش آستان‌نیوز، این نشست دوشنبه، ۸ دی ۱۴۰۴ از ساعت ۱۲:۴۰ تا ۱۴ در سالن اجتماعات دانشکده الهیات دانشگاه فرهنگیان شهر مقدس قم برگزار می‌شود.

در این نشست علمی پژوهشی، حجت الاسلام‌والمسلمین دکتر علی اصغر سام دلیری به ارائه بحث‌های تخصصی درخصوص ویژگی‌های عقل‌ورزی و حیانی در سیره امام رضا(ع) خواهد پرداخت، وی با بهره‌گیری از منابع معتبر دینی و فلسفی، به تبیین ابعاد مختلف تفکر عقلانی در کلام امام رضا(ع) پرداخته و آثار آن را در اندیشه‌های شیعی تحلیل خواهد کرد.

دبیر علمی این نشست، حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر محمدعلی پرهیزگار، از اساتید برجسته دانشگاه است، وی با سال‌ها تجربه در عرصه پژوهش‌های دینی، نقش پررنگی در هم‌افزایی علم و معرفت در فضای دانشگاهی و حوزوی دارد. این نشست به‌صورت حضوری و مجازی در دسترس علاقه‌مندان خواهد بود.

به کوشش انتشارات به نشر

کتاب «سرای امیرکبیر از گذشته تا امروز» منتشر شد

کتاب «سرای امیرکبیر از گذشته تا امروز» روایتی مستند از تاریخ و تحولات یکی از شاخص‌ترین بناهای بازار تهران، توسط انتشارات به‌نشر منتشر و روانه بازار کتاب شد. به گزارش آستان‌نیوز، «سرای امیرکبیر از گذشته تا امروز» نوشته مرصیه مرتضوی قصه‌سرایی، روایتی مستند از یکی از شاخص‌ترین بناهای تاریخی بازار تهران را به خوانندگان عرضه می‌کند.

این سرا که با اندیشه‌های اصلاح‌گرایانه میرزا محمدتقی‌خان امیرکبیر شکل گرفته، در گذر زمان نقشی حیاتی در تجارت، وقف و حیات شهری ایفا کرده است.

این کتاب با تکیه بر اسناد و تصاویر تاریخی، داستان شکل‌گیری و تحول سرای امیرکبیر از دوره‌قاجار تا امروز را روایت می‌کند. این اثر خواندنی برای علاقه‌مندان به تاریخ، معماری و تهران قدیم یک منبع ارزشمند است.

سرای امیرکبیر و کاروانسرای امیرنظام یا امیرکبیر در سال ۱۲۶۸ قمری توسط آقا محمدمه‌دی ملک‌التجار، پدربزرگ مرحوم حاج حسین آقا ملک، احداث و به نام امیرکبیر، صدراعظم ناصرالدین‌شاه سرای امیرنظام نام‌گذاری شد. این سرا که مرکز پخش و فروش منسوجات و قماش ایران در دل بازار تهران است در مالکیت خانم فخرالدوله و آقایان حسن و حسین ملک بود. مرحوم حسین ملک سهم خود از این سرا را در سال ۱۳۲۰ وقف آستان قدس رضوی کرد.

کتاب «سرای امیرکبیر از گذشته تا امروز» در ۷۲صفحه مصور رنگی منتشر شده و در قطع رقعی عرضه می‌شود. قیمت پشت جلد این کتاب ۱۲۵هزار تومان است.

علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه کتاب و مشاهده سایر آثار انتشارات به‌نشر به سایت behnashr.ir یا فروشگاه‌های انتشارات به‌نشر در مشهد و سراسر کشور مراجعه کنند.

سقف رواق دارالحجه(عج) یکی از برجسته‌ترین نمونه‌های معماری حرم مطهر رضوی است

خلق زیبایی در قاب گچ و آینه و رنگ

است. قطار اول این کاربندی مدور ترنج‌هایی است که با چهار قطعه آینه سفید بزرگ پوشیده شده است. دوردیف پایین‌تر و به موازات این ترنج‌ها ستاره‌های چهارپر تخت که آن‌هائیز با آینه پوشیده‌شده بر گرد شمشه وسط، درخشش خاصی دارند. داخل سوسن‌های کاربندی، نقوش اسلیمی و ختایی با رنگ‌های طلایی و آبی بر زمینه گچ کار شده و بقیه قسمت‌های کاربندی گچ ساده گرم‌رنگ است. مرزبندی میان این کاربندی‌ها هم با نوارهایی طلایی‌رنگ برجسته است که بر جلوه کار می‌افزاید.

تأگ‌رودر قاب‌نه‌کاسه

آخرین بخش زیبایی‌شناسی و بررسی معماری سقف رواق دارالحجه(عج) را به سقف بی‌نظیر راهرو دارالحجه(عج) به دارالفیاض اختصاص می‌دهیم. این سقف گچی نه‌کاسه از شاهکارهای تاسع‌بندی ویزدی‌بندی در حرم مطهر بوده‌که طرح اثر آن‌هنرمند معاصر، جلال شمس‌نژاد است. بخشی از این راهرو درواقع سرداب هشت ضلعی بنای گنبد ال‌هوردی‌خان است که در جریان احداث دارالحجه(عج) ناماسازی شده و به عنوان راهرو اتصال این بخش به طبقه بالا استفاده می‌شود. در حرم مطهر اغلب کاربندی‌ها مشتمل بر رسمی‌بندی و مقرنس کاری بوده و از یزدی‌بندی بسیار کمتر استفاده شده‌است.

در سقف این راه‌رو یک تاسه بزرگ در وسط سقف و هشت تاسه کوچک‌تر بر گرد آن و در امتداد هشت ضلع دیوار دورتادور شکل گرفته است. داخل تاسه اصلی وسط ۶ قطار هشت تاسه اطراف سه ردیف کاربندی مشابه طرح وسط به چشم می‌خورد.

لبه دایره تاسه‌ها به صورت آویزهایی پایین آمده که به قاب مرکزی شکل هشت‌پر و به قاب‌های دور آن شکل چهارپر داده است. برخلاف اغلب نماهای رنگارنگ حرم مطهر، این کاربندی کاملاً ساده و بدون هیچ رنگ آمیزی کار شده و سایه روشنای تولیدشده از تابش نور داخل کاربندی‌ها منظره بسیار زیبایی آفریده است.

کنار هم تکرار شده‌اند. قاب‌هایی که با گچ‌بری، آینه‌کاری و نقاشی تزئین شده‌اند تا با تکمیل شدن، یکی از زیباترین آثار معماری حرم مطهر را پدید آورند. در مرکز هر کدام از قاب‌های سقف رواق، تاسه‌هایی ایجاد شده‌اند که به لحاظ مقایسه با نمونه‌های ممتاز گچ‌بری و آینه‌کاری دهه‌های اخیر حرف اول را می‌زنند. در مرکز تاسه‌ها شمشه هشت‌پر ساده‌ی خودنمایی می‌کند که به صورت گچ‌بری ایجاد شده است. اطراف این شمشه دوباره با گچ‌بری و آینه‌کاری زینت داده شده است.

هسته بیرونی شمشه با هشت ترنج طرح گل شاه‌عباسی و گل‌هایی ختایی احاطه شده است و در چهار گوشه قاب اصلی هم قاب‌کبندی با ستاره چهارپر به چشم می‌خورد. در فضای داخلی قاب‌ها گل‌ها و طرح‌های پرپیچ‌وخم دیگری اجرا شده‌اند که به زیبایی فضاهای قاب را پر کرده‌اند. رنگ غالب قاب‌های سقف رواق دارالحجه(عج) نقره‌ای، آبی و طلایی است که چشم‌زائران را با خود همراه می‌کند. یکی دیگر از ویژگی‌های خاص این سقف که در قاب‌های کنار یک‌دیگر تکرار شده، استفاده از آینه‌های کپ در داخل گچ‌بری‌ها و آینه محذب داخل گل و برگ‌هاست که سبب نور و رنگ‌های اطراف می‌شود و این زیبایی مدام در قاب‌های مختلف تکرار می‌شود.

ستاره‌های پرشکوه هشت‌پر بر سقف راهرو اصلی

کاربندی و نقاشی بخشی از سقف رواق عظیم دارالحجه(عج) با رنگ‌های روشن و درخشان و طرح پر از حرکت و چرخش اجرا شده است که این قاب‌ها در راهرو بین ضلع‌های شمالی و جنوبی تکرار شده‌اند. قاب‌های راهرو اصلی که باز هم جزو ناب‌ترین آثار ترکیب گچ‌بری و آینه‌کاری در حرم مطهر هستند به صورت شمشه در شمشه شانزده‌پر اجرا شده‌اند.

این قاب زیبایی تکرارشدنی در مسیر، شامل یک شمشه شانزده‌پر در مرکز هر تاسه سقف است که از تکرار ترنج‌هایی به رنگ‌های طلایی، سبز و قرمز به همراه نقوش گیاهی در اطراف آن شکل گرفته است. در بیرون این شمشه یک شمشه شانزده‌پر دیگر با یک طرح کاربندی زیبا نقش بسته

قاب‌های مختلفی را پیش‌روی مخاطب قرار می‌دهد.

شمسه مرکزی، نگینی بر سقف رواق

نوع معماری سقف‌های رواق در هیچ جای اماکن متبرکه دیده نمی‌شود. معماری سقف در نقاط مختلف رواق طرح‌های گوناگونی به خود می‌گیرد که با گچ‌بری، آینه‌کاری، نقاشی و رنگ آمیزی پوشش یافته است. بررسی قاب‌های هنری و زیبای سقف رواق دارالحجه(عج) را از مرکزی‌ترین نقطه شروع می‌کنیم. جایی زیر مرکز صحن انقلاب اسلامی که دقیقاً سطح زیرین سقاخانه اسماعیل طلایی می‌شود.

در این چارچوب هنری، دایره‌هایی پس از دیگری مرکزیت پیدا می‌کنند بدون اینکه خط دایره‌ای دیده شود، بلکه این طرح‌ها هستند که به صورت دایره دور هم چرخیده‌اند. عنوان قاب میانی رواق، شمشه مرکزی است، این فضا چند ماه پس از افتتاح رواق تکمیل شد و مشابه آن در داخل رواق دارالحجه(عج) دیده نمی‌شود. شمشه مرکزی، با گچ ایجاد شده و نقاشی‌های زیبا به زیر سطح گچی جانی اساسی داده‌اند. بیرونی‌ترین نقطه این شمشه، محل چهار ستون اطراف است، کاربندی این قاب ویژه از کنار همین ستون‌ها آغاز شده و تا مرکز، قاب‌های دیگری اضافه شده است که در هر قاب نقوشی گیاهی از شکوفه و گل بر زمینه طلایی نقاشی شده‌اند.

دامنه شمشه اصلی هم کاربندی‌هایی از هر قاب است که در طراحی آن از نقش‌های اسلیمی و ختایی استفاده شده است. دایره میانه شمشه که نزدیک‌ترین قاب به مرکز است ردیفی از تکرار گل‌های طبیعت گرایانه با ترکیب رنگ‌های سرد و گرم را در خود جای داده است. همچنین در مرکز شمشه نام دوازده‌ام(ع) به صورت قطعی فلزی دیده می‌شود که با رنگ طلایی بر زمینه سرمه‌ای برجسته شده است. رنگ‌هایی که در نقاط مختلف شمشه مرکزی به چشم می‌خورند و بر زمینه یا برجستگی گچ‌بری نشسته‌اند درخشان و زیبا هستند.

انعکاس مداوم زیبایی از آینه‌ای به آینه دیگر

بخش اعظمی از سقف رواق دارالحجه(عج) دارای طرح و نقش یکسان است که به صورت قاب‌های مربعی در

مقاومت درونی جوامع اسلامی است. از منظر نظر به‌های استثمار‌نویں، کنترل نمادهای هویتی، مقدمه تسلط پایدار بر ملت‌هاست. حجاب به‌عنوان یکی از برجسته‌ترین نمادهای هویت زن مسلمان و به تبع آن خانواده و جامعه اسلامی، دقیقاً در همین نقطه قرار می‌گیرد و به هدفی راهبردی بدل می‌شود.

سیر تاریخی حذف حجاب؛ پروژه استعماری دیرین

بررسی تاریخی نشان می‌دهد تلاش برای حذف یا تضعیف حجاب، هرگز منحصر به یک‌زمان یا مکان خاص نبوده است. از دوره استعمار کلاسیک تا عصر جهانی شدن، این راهبرد همواره بخشی از برنامه کلان غرب برای تضعیف هویت‌دینی و تمدنی جوامع مسلمان بوده، با این تفاوت که ابزارها تغییر کرده‌اند: از زور مستقیم سیاسی و نظامی تا عملیات نرم فرهنگی واجتماعی.

رهبر معظم انقلاب با اشاره به تجربه تاریخی اندلس، به‌روشنی عمق این راهبرد را تبیین می‌کنند: «اندلس اسلامی را با جنگ نظامی از دست مسلمانان نگرفتند؛ آن‌را از درون تهی کردند؛ ایمان را، غیرت را، عفاف را، هویت را از آن‌ها گرفتند» (۱۳۸۸/۰۶/۲۲). این بیان نشان می‌دهد نقطه شکست تمدن‌ها، پیش از سقوط نظامی، در فروپاشی هویت درونی و ارزش‌های حافظ آن‌ها رخ می‌دهد.

کشف حجاب رضاخانی؛ نمونه کلاسیک مهندسی استعماری

در تاریخ معاصر ایران، سیاست کشف حجاب اجباری در دوره رضاخان یکی از عریان‌ترین نمونه‌های اعمال مدرنیته تحمیلی و مهندسی فرهنگی با پشتوانه خارجی است. این اقدام نه یک «اصلاح اجتماعی» بلکه پروژه‌ای هدفمند برای قطع پیوند زن مسلمان با هویت دینی و ملی خود بود. امام خمینی(ره) در تحلیل این رویدادمی‌فرمایند: «مسئله کشف

یادداشت

محمدباقر مشکاتی، سندپژوه

با «مقاومت فعال فرهنگی» از هویت خود دفاع کنیم

تحولات فرهنگی - اجتماعی سال‌های اخیر در ایران و جهان اسلام نشان می‌دهد مسئله حجاب دیگر صرفاً در چارچوب یک حکم شرعی، یک انتخاب فردی یا یک منازعه درون فرهنگی قابل تحلیل نیست. حجاب به‌تدریج به یکی از کلون‌های اصلی تقابل گفتمانی، تمدنی و حتی ژئوپلیتیکی میان جهان اسلام و نظام سلطه جهانی تبدیل شده است. در چنین بستری، پدیده بی‌حجابی نیز دیگر صرفاً کنشی شخصی یا انحرافی محدود نیست، بلکه باید آن را در نسبت با پروژه‌های کلان مهندسی فرهنگی، جنگ نرم و تضعیف هویت اسلامی و ملی جوامع مسلمان فهم و بررسی کرد. در همین چارچوب، بازنگرنده مفهوم «بی‌حجابی استعماری» را به‌عنوان یک اصطلاح تحلیلی و گفت‌ن ساز مطرح می‌کند؛ مفهومی که می‌کوشد از تحلیل‌های تقلیل‌گرایانه عبور کرده و ماهیت راهبردی این پدیده را آشکار کند. بی‌حجابی استعماری به مجموعه‌ای از سیاست‌ها، فرایندها و کنش‌های هدفمند اطلاق می‌شود که با هدایت مستقیم یا غیرمستقیم نظام سلطه با همراهی عوامل غرب‌گرای داخلی، در پی حذف یا تضعیف نشانه‌های پوشش اسلامی- ملی زنان مسلمان است؛ آن‌هم نه در خلأ اجتماعی، بلکه در متن پروژه کلان تهاجم نرم و «اندلس‌سازی فرهنگی».

در این چارچوب، بی‌حجابی نه یک امر منفرد اجتماعی، بلکه ابزاری راهبردی برای ایجاد وابستگی فرهنگی و فرسایش